

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium propositum promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített naplót mi örömmel helyeseltük.) NBI. Leo pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Jókai-utca 10.
Kiadóhivatal: Számmer Imre könyvnyomdája.

Igazságügyi palotát városunknak!

(*) Nagy dolgok nagy emberek nevéhez fűződnek.

Kiskaliberű, hétköznapi emberek évtizedeken keresztül nézik már az űs Székesfejérvár nyomoruságos tengődését, mintha csak Hamletként bus megadással arról gondolkoznának, hogy legyünk-e vagy ne legyünk?

Városunk nem megy előre, nem halad, nem tart lépést a modern fejlődés után egyéb városokkal. E szomorú ténynek szomorú eredménye az a közöny, melylyel városunk iránt viseltetünk.

Miért is fejtenék ki valami nagy energiát városunk fejlődése és fölvirágztatása érdekében? Hisz eleget öröködték ősünk... Bolond módra kapával-kaszavallal ezek neki töröknek-tatárnak, hogy megvédjék vérével és sárszéssel és ime mi használunk belőle? Ők elhullottak a csaták vései között, nekünk pedig örökségül hagytak egy romhalmazt, girbe-gurba utcáktól átszelt porfészeket, melynek ősi kövezetén nekünk a lábaink romlanak meg. És végre is miért küzdenék városunkért? — Végzet meg van írva: elnyeli Budapest, mint Jónást a csethal. Ezért bizony nem érdemes valami nagyon fáradozni.

Szóval átok fekszik e városra és talán jobb is lenne elhagyni végképpen... E gondolatban sok igazság van. Vonuljunk

ki tehát a szomorú szent hegyre és ott építsünk magunknak szép és lakható hajlékokat, ott alapítsunk új városot magunknak és pihenjünk ki ősünk fáradozásait. Ott kékebb az ég, zöldébb a mező, lágyabb a szellő, olcsóbb a birk-hús és fejelés-csizma — mi kell egyéb?...

Hagyjuk el tehát e várost, mely magától fejlődni, elremenni és kényelmünkre berendezkedni nem akar és Árpád hegyének (vulgó csucsos) tövébe telepedjünk le. Ott elalszanak bennünk az aspirációk, megszűnnek a nagy gondolataink és a kisvárosi boldogság csöbrébe összehuzódva élünk boldog életet. Így tevének apánk is, kik pedig vérbeli czéh esterek valának; nagyokat szippantának a haza üdvére és a jólétszeretet firmája alatt benádazott ősi lakaikban nyugodtan halának meg.

A város — az maradt; lett ősváros — évtizedeken át a közöny savával beszózott múmia, melytől riadva fut az idegen, nem szeret a benszülött.

Mi miattunk így tarthatna ez akár az idők végéig.

Szerencsére vannak tetterős férfiak, kik legyözve a mostoha viszonyokat, leöntve az akadályokat arra törekednek, hogy városunkat kiemeljék az ősi romok alól és a modern városok nivójára emeljék. Ezek közé tartozik első sorban megyénk főispánja, ki most a legnemesebb ügyet, a törvénykezés és igazság ügyét karolva fel,

a közigazgatás e legvitálisabb ágának külön otthont, új palotát törekszik létesíteni városunkban.

Az igazságügyi palotának kérdése mindig égető kérdés volt reánk nézve. Mindegy elcsúszott tőle. Csak aki viszonyainkkal ismerős, aki látja azokat a szűk és aktákkal immár túltöltött apró helyiségeket, hol az igazságot osztják, csak az fogja teljes mértékben mélt nyolmi ama törekvést, mely igazságügyünk külön palotájának felépítésére irányul. E kérdés megoldására megyénk főispánja megtette már az első lépéseket és az ő kezében tudva ez ügyet, bizton hisszük, hogy mielőbb dülőre is fogja vezetni; a minister ama kijelentése pedig, hogy szíven hordva Székesfejérvár érdekeit, legközelebb kap igazságügyi palotát — arra enged következtetni, hogy e kérdéssel már az illetékes felsőbb helyen is foglalkoztak s így annak mielőbbi megoldása már a legközelebbi jövőben várható.

Egy lépéssel ismét előrehaladtunk tehát; és ha az igazságügyi palota fölépül, e tény össze lesz kötve báró Fiáth Pál főispán nevével, kit méltán sorozhatunk városunk nagyjai közé. Nekünk pedig megmarad az a vigasztaló reményünk, hogy talán még sem kell elhagynunk ez ősi fészket, mert hiszen vállvetett munkával sok évek mulasztásait hozhatjuk helyre.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Kényes megbízatás.

Történelmi epizód Szt. Ilona szigetén.

Írta: Holzer F. Frigyes.

September közepén 1815-ben Bécs örömben és fényben uszott. Az előkelő társaság, mely ott akkor összegyűlt, pompásan érezte magát, hiszen biztonságban volt. A rettegett békerontó, I. Napoleon, a kitől egész Európa remegett, hosszú küzdelem után le volt győzve, az Océánon vitorlázott már hajója, melyről a megtört diktátor bucsuszavakat kiáltott elhagyott hazája felé: „Isten veled hazám, bátrak hazája! Éljen boldogul Franciaország! Éljen boldogul!”

Aggódva várta mindenki a hírt, hogy mikor ér a nagy ember száműzetése helyére. Mikor aztán híre jött, hogy a „Northumberland“ kikötött Szt. Ilonán, leesett a nehéz kö a félnépek szívére, a kik még mindig remegtek, hogy utközben valamely véletlen folytán kiszabadul a rabmadár. Félték Napoleon szerencsecsillagától. Abban, hogy szt. Ilona szigete erős, biztos és hozzáférhetetlen börtön

lesz, senki sem kételkedhetett, meg lehetett győződve, hogy a sziget kemény bazalt szikláján megtörnek minden szabadtási kísérlet, a melyre a rab császár fanatikus hívei merészkednének.

Mindamellett a fegyőriás állandó rettegés tárgya maradt, a látszat szerint az angolok voltak leginkább azok, a kik minden más nemzetnél jobban félték tőle. A mit az elővigyázat megtehet, ők megtették: az egyetlen kikötőt elzárták, a sziget minden kiszögellésére őrséget állítottak, gyors keresztben hajóik minden perczen indulásra készen állottak, száz és száz vészjelző állomást állítottak fel s minden érkező hajót a legapróbb részletekig átvizsgálták stb. Cockburn György után Sir Hudson Lowe lett a főlvigyzó, és hogy teljesen biztonságban érezzék magukat, augusztus 2-án, 1815-ben a hatalmak elhatározták, hogy mindegyikük kiküldi megbízottját, a ki a szigeten lakván, állandóan meggyőződést szerezzen, hogy Napoleon még nem szökött meg. Ezek a megbízottak ellenőrizték Napoleon levelezését, melyet régi hazájával folytatott és támogatták Sir Hudson Lowe-t nehéz hivatala teljesítésében. Csak így érezték magukat biztonságban, élvezték a zavartalan békét, a melyet a most

szigoruan őrzött császár annyiszor megbolygatott.

Az osztrák megbízott Stürmer volt, a ki megválasztatása után gyorsan fogott a készülődéshez, nagy szt. Ilona szigetére utazék.

Egy szép őszi napon a schönbrunni park utain egy erős, mindamellett előkelő külsejű férfi haladt. Arczkifejezése, kiálló homloka magas szellemi tehetségeiről tetek tanúságot. Ezen férfi Humboldt Sándor volt. Valakit keresett, mert szemeivel hol erre hol arra nézett. Végre egy fiatal emberen akadtak meg szemei.

— Nagyon örülök, kedves Welle, hogy megtaláltam — mondá a fiatal kertészsegédnek. Egy ajándékot hoztam önnek, mert egy ily derék tanult fiatal emberről nem szabad megfeledkezni. Most figyeljen ide. A hatalmak megegyezése folytán határozatba ment, hogy Stürmer bárót biztosnak szt. Ilona szigetére fogják küldeni, a fogoly Napoleon mellé. Az urak legfőbbjét a dolog politikai oldala érdekli, engem azonban a tudományos is. Szt. Ilona szigete remek növényzettel dicsekszik, a melyet mindeddig senki tudományosan föl nem kutatótt. En azt a tanácsot adtam a császárnak, hogy Stürmer báró kísérletében küldjön valakit, a ki a sziget főraját tanulmányozni fogja. A vá-

STEININGER SÁNDOR divat-, vászon- és fehérnemű üzletében a legdivatosabb őszi és téli kelmek, kitűnően mosható francia pargetok nagy választékban, rendkívül olcsó árakért szereshetők be. Kész női és gyermek felöltők, szőrme és szövet gallérok, remek választék és feltűnő olcsó árakért szintén **Steininger Sándor** Székesfejérvár, Nádor-utca 2. számú üzletében kaphatók. (Polák cipész átellenében.)

250. —12

Mai lapunk 8 oldal.

Gróf Cziráky Jánosné emléke.

(Folytatás és vége.)

Imádási óráit lelkiismeretes pontossággal tartotta meg akkor is, ha utban volt s utjában nem egyszer a vasuti kocsiszakaszban s ami a szív mélyéig ható jelenet, nem egyszer végezte ott vele imádási óráját a lángbuzgalmu katolikus férfiú, a kinek szívet Isten keze a házasság szent frigyében egyesíté szívében; akit mint egykoron szent Erzsébet az ő élettársát, a legbensőbb szeretet mellett a legnagyobb tisztelettel környezett (Reverenter coluit. Rebhahn. Hist. Eccl. Montalembert: I. m. I.), s akiről elmondhatjuk, amit szent Erzsébetünk életírója, annak férjéről, thüringiai Lajosról feljegyezt: Örvendezett az áhítatos férfiú neje szent erkölcsén (Congaudebat vir pius sanctis eius moribus. Theod. III. Montalembert i. m. I.); lángbuzgalmu katolikus férfiú, akinek ragyogó emléké minden katolikus szív áldva fogja említeni, míg katolikus szív dobog a magyar földön.

Ez áhítatos elnöknő gyakran áldozott, szent Erzsébet védszentjének példájára, akiről írva van: Szívesen és sokszor áldozott, de tiszteletteljes félelemmel, ily nagy szentséghez méltatlannak tartva magát. (Caesarius. Montalembert i. m. I.)

Az Oltáregyesület közös ájtatosságain, a kora órákban is ott volt; ott térdepelt mint egykoron a legelőkelőbb római családok, a Scipiók, Marcellusok, Flaviusok sarjai a katókombákban a szegények és szolgák között, meghatározott áhítattal a nép között s imáda magához vette Jézusát az Oltáriszentségben: hirdetvén példájával, hogy akit imád, akit magához vesz, az a közös Ur, a közös király, aki mérbetetlen szeretettel nyújtja jelenlétét gazdagnak, szegénynek, főurnak, szolgának egyaránt és nyújtja egyaránt gazdagnak, szegénynek, főurnak, szolgának táplálékul önmagát; szegényért, gazdagerért, főurnért, szolgáért egyaránt áldozza fel magát oltárainkon; de közös a hódolat és imádás a viszonszeretettel kötelme is Jézus iránt gazdagnak, szegénynek, főurnak, szolgának egyaránt. E ragyogó példa hány szívet vezérelt Jézus oltárához!

A legszentebb miseáldozaton mindennap jelen volt az áldott emlékü elnöknő, még a zord téli időben is. Ha Budapesten tartózkodott, mindennap láthatták őt a hívők, épülhettek áhi-

lasztás öre esett, tehát önnek most nincs semmi egyéb teendője, mint hogy fölkeszül a nagy utra.

Tágra nyitott szemekkel állott Welle a nagy tudós előtt. Az öröm elvette a szavát. A tudományos utazás, az alkalom, hogy ott helyben teheti meg azt, a mi annyiaknak volt hasztalan vágyakozása, láthatja azt. Ilona szigetét, a mely különösen most oly jelentőségű lett a világtörténelemben, mindez kimondhatatlan örömet keltett szívében. Alig tudott haláljának kifejezést adni.

A nagy tudós mosolyogva fogadta a hálálkodást. Nemcsak szakismeretei szereztek meg önnek ezt a kitüntetést — felelé aztán — hanem feddhetlen előlétele is, a mely biztos garancia nekünk arra nézve, hogy semmiféle politikai machinációkban nem fog részt venni.

— Nem értem önt Humbolt ur — mondá Welle és kíváncsian nézett a tudósra.

— Egész egyszerűen megmagyarázhatom. Ön tudja, hogy mily aggályos szigorúsággal őrzik a fogoly császárt és környezetét. Minden levelét, bármily csakély jelentőségű legyen is, átolvassanak mielőtt a császár kezébe jut, minden csomag, mely a szigetre érkezik, előbb keresztül megy Longwood kezén. Stürmer báró kiserői, önt kivéve, mindannyian diplomaták, azoktól nem félnek, de félnek az olyan embertől, a ki rajongva szereti a természetet s a kinek ennél fogva gyöngye szíve is van. Önben, azt hiszem olyan embert választottunk, a ki csak tudományának él, a kinek nem forognak olyaasféle tervek a fejében, hogy mikép lehetne a fogoly császár helyzetén valamilyen változtatni. Valóban csodálatos, hogy mit visznek végbe párthívei, mennyit fáradsnak, hogy a

tatán, a Szent-Ferencz-rendiek templomában a 11 órai szent misén. Agg korában, halálos betegségének tejlődése előtt, sőt még betegségében is övének gyengéd, aggódo szeretete sem birta őt visszatartani Jézus hajlékától s áldozatától s csak midőn ereje megtörtött, vette mélyeséges alázattal és hálával igénybe Krisztus földi helytartójának kegyét, hogy a legszentebb áldozat betegszobájában mutattassék be. De ekkor is térdre borulva volt jelen a szentséges áldozaton.

S mily édes öröm járta át szívet, valahányszor elérkezett az Oltáriszentség nagy ünnepe, midőn a kath. anyaszentegyház győzelmi szent menetben hordozza körül a városok és falvak utcáin az Oltáriszentségben elrejtett Urát s Istenét, ünnepélyesen, áradozó örömben vallván ég és föld előtt hitét e nagy titokban! A főváros hívei most is meghatóttan főgnak emlékezni, élő hitének mily benső áhítatával lépdelt az agg főurnó Jézus örvendező, hódoló kíséretében, égő gyertyával kezében. S bárki látja ama, anyag és művészet tekintetében egyaránt nagyértékű szent jelvényt, amely alatt az Oltáregyesület imádó serege, királyi szolgálata szerint, kiséri Jézusát az Oltáriszentségben e diadalutján, emlékezzék meg hálásan, hogy e szent jelvény, az Oltáregyesület díszes zászlaja, az áldott emlékü elnöknő lángoló buzgalmanak műve; műve ama fáradsatlan buzgalmanak, hogy az anyai kezeire bizott szent és magasztos egylet minél hivebben, minél tágabb körben teljesítse királyi szolgálatát.

S valóban e buzgalom táradhatatlan volt. Az egylet rendes ájtatosságai mellett szent gyakorlatokról is gondoskodott, hogy az egyleti tagok szeretete a szent malaszt e napjain minél inkább gyuljon lángra Jézus iránt az Oltáriszentségben, minél hivebben teljesítsék egyleti kötelmeiket.

A leghőbb vágyában, hogy Jézus imádó serege minél több lángoló szívet egyesítsen az egylet magasztos feladatában, az agg főurnó 1894-ben személyesen kereste fel hazánk főpásztorait, kérve áldásukat, hathatos támogatásukat, az Oltáregyesületek terjesztésére.

Sűrű érintkezésben az áhítatos szívekkel, amelyek elnöknői teendőiben segítségére valának, folytonos buzgalommal, lankadatlan törekvéssel gondoskodott az édes Jézus szegény hajlékainak méltó díszéről. Amit szent Jeromos Nepotian áldozásról magasztalólag vésett epítáfumába, ismételhjük a világi áhítatos hívő

fogoly óriásnak némi örömet szerezzenek, a mivel keserű sorsát egy-két perczre teledtetik. — Ebben a tekintetben teljesen megbizhatik bennem Humbolt ur — felelé Welle — ilyesmibe nem ártom magamat. De hogyan is jutnék hozzá? Hígyje el, hogy azok a rettenetes idők elrepültek fölöttem akár egy nehéz álom, de mélyebben nem érintettek soha. De, persze, — ki ne csodálná mégis a fogoly császárt?! A hatást, a melyet ez a nagy ember az egész világra gyakorolt. Olvastam egyszer, hogy a porosz király, Frigyes Vilmos, asztalán örzi Napoleonnak, az ő legnagyobb ellenségének arcképét. Hiába a nagy ellenségkedés, a király mégis elismeri, hogy ellenele nagy ember.

— Tehát, csak semmiféle machinációba bele ne ártsa magát, ugy tessék nekem — tette aztán hozzá mosolyogva — hogy ön egy kissé bonapartista. De most jöjjön velem Booz urhoz, bejelentjük neki az esetet.

Booz ur a schönbrunni park igazgatója volt, Welle, mint első segéd volt keze alatt. Természetesen ő is csak örülni tudott tanítványa szerencséjének.

Pár óra mulva Welle már teljesen utrakészen lépett az igazgató szobájába, hogy töle bucsut vegyen.

— Kedves barátom, — mondá az neki — ön most eltávozik Szt. Ilona szigetére, de tudja azt is, hogy ebben a dologban nekem is sokat köszönhet. Viszonzásul egy kis szívességre kérem fel.

— Kérem! — felelt Welle egész boldogan — mi legyen az, csak tessék rendelkezni velem. Ambar benn voltak a szobában, Booz mégis körülnézett, aztán hirtelen egy kis aso-

lélekről, a Jézus oltárainak díszítésében buzgólkodó elnöknőről: Gondja volt, hogy méltó fényben legyen az oltár, bőségben legyenek a szent edények. (S. Hier. ep. ad Heliod. de morte Nepotiani.) S hány szegény templomra nézve mondhatjuk e szerény áhítatos hívő lélekről, amit szent Jeromos ugyanazon áldozárról dicsérőleg emlit: ami a templomban szép és tetszetős, az ő munkáját és buzgalmat tanusítja. (U. o.)

Jézusban Jézusét élő lelke folyton gondoskodott, hogy minél több szegény templom részeseüljön adományokban; gondja volt, hogy a kiosztott szent öltönyök s edények az egyház szabványainak megfelelőjenek, s amennyire az egylet anyagi ereje birta, minél díszesebbek legyenek. Az oltáregyesületi kiállítások előtt hetekkel, sőt hónapokkal, folyton tevékeny volt, hogy minél gazdagabb legyen a kiállítás, s a kiállítás ünnepségein édes örömmel mutatta be az édes Jézus oltárainak szent szerelvényeit, amelyeken mint legfőbb dísz az egyleti tagok s buzgó elnöknőjük hódolata, lángoló szeretete ragyogott a legteljesebb Oltáriszentség iránt s midőn elérkezett a szent szerelvények kiosztásának ideje, a bizottsággal karöltve bámolatoss türelemmel nézte végig a folyamodványokat, mérlegelte Jézusnak mely hajléka szorult nagyobb adományra, s nem egyszer történt, hogy midőn már a bizottság tagjai kifáradtak e munkában, az agg elnöknő ajkairól felhangzott buzgalmanak kérése: folytassuk.

Igy örkdött, így lángolt áhítatos szíve negyvennégy éven át a tabernákulum előtt s gyujtotta lángra a szíveket Jézus iránt az Oltáriszentségben.

De bármily örömmel s hálával Jézus iránt szemléte az egylet buzgó működését s terjedését, áhítatos szíve még többre vágyódott a tabernákulumban lakozó édes Údvözítének dicsőségére.

1856-ban egy szerény szerzetes jelent meg Párizsban, egy nagy, egy kiválóan szent eszmével szívében. Nem hozott magával nagy nevet, de egy érzelmét, amely Isten szeméi előtt nagygyá tevő őt; lángoló szeretetet az Istenben iránt az Oltáriszentségben. E lángoló szeretet ébreszté benne a fenséges eszmét s a forró vágyat, bár létesülne szerzet, amelynek főfeladata lenne örkdödni folyton Jézus előtt az Oltáriszentségben, imádni őt folyton, minden megszakítás nélkül, mondjuk, a szó tágabb értelmében, végezni az örök imádást a szentséges

magot huzott elő kabátja zsebjéből. „Ha a szigetre ér keressse fel Marchandot Napoleon komornikját és adja át neki ezt a kis csomagot; anyjától az én barátnőmtől való, a ki Mária Lujzánál és fiánál, a római királynál szolgál. Kérje Marchandot, hogy adja át ezt a fogoly császárnak.

Mintha a villám sujtott volna Wellebe, eszébe jutott ígéréte, melyet Humboltnak tett. Ő, a kiről azt hitték, hogy a legkisebb alatomosságra sem képes, akit uggy tüntettek fel, mint a legkomolyabb tudóst és kutatót, most, ime, a legveszélyesebb vállalkozás előtt áll. Az intrikusok választása kitünő volt, hiszen Welle igénytelen ember volt, egy magába zárkózott tudós, a kihez a gyanúnak még árnyéka sem fért, — de! — mi lesz akkor, ha a szemfüles örök a titoknak nyomára jönnek?! Akkor aztán vége lesz a botanizálásnak, de valószínűleg vége lesz a szabadságnak is! De hát Welle le volt kötelezve Booznak, így nehéz volt ezt a szolgálatot megtagadni. Welle az akadályokról beszélt, a veszélyről, mely őt érheti, ha eiarulják. De Booz csak mosolygott. „Talán azt hiszi ön, hogy a csomagban szokási tervek vannak? Ne féljen, szó sincs róla. Hogy mi van benne azt nem kell önnek tudnia. Ha épen-séggel baj lenne, bátran megesküdhetik, hogy semmiről sem tud. Szavamat adom, hogy teljesen ártatlan dolgok vannak benne. Hiszen veszedelmes dolgokat csak nem bizok önre, hogy a nyakát szegjem! Rejtse el jól és én biztosítom, hogy nem lesz az egész kíséretben senki, a ki önt arról gyanusítja, hogy a fogoly császárnak veszedelmes dolgokat szállít. Isten vele! Szerencsés utat!”

(Folytatás következik.)

titok előtt; s nem nyugodott meg e forró vágya teljesült.

Az Oltáriszentség e nagy tisztelőjének, Eymard atyának, e forró vágya volt áldott emlékü elnöknöknek is égő vágya: a fővárosban Jézusnak hajlékot emelni örök imádásra, s hűségesebb öreinek, az örökimádást teljesítő zárdanőknek, szent magányt szerezni Jázus hajléka mellé. Éveken át lángoló buzgalommal törekedett e magasztos czél elérésére, tolyton érintkezett Jézusnak ily hűséges leányaival. S ime egy áhitatos lélek, aki hasonló lángoló szeretettel a legfőbbesobb Oltáriszentség iránt, osztá az áldott emlékü elnöknöknek e forró vágyát, még mélyeséges keresztény fájdalommal szívében áldott emlékü Erzsébet királynénk oly gázos elhalálozása felett, szive áhitatában s alázatosságában, hűséges keresztény kegyeletében a jóságos királyné iránt, a szent és üdvösséges gondolatot (II. Makk. 12. 46.) tárja lángbuzgalmu elnöknök ugyanazon keresztény fájdalomtól és kegyeletlőt áthatott szive elé: helyezük a forrón szeretett királyné lelkét és emléket az Oltáriszentségben mérhetlen szeretetével jelenlevő Jézusnak oltalma alá, az örök imádás templomában; az áhitatos szivek ezrei és ezrei, akik ide fognak sietni Jézusukat imádni, rebejenek imádt Szentészes Szive előtt a jóságos királyné örök üdvéért is.

Áhitatos lelkének egész hevével karolta fel elnöknök a mélyeséges keresztény kegyelet és szent és üdvösséges gondolatát; egyik gyermeke karjára támaszkodva, az erejében megtört agg főrnő megjelenik a királyi trón előtt s kiesdi szent és kegyeletes művére a fejedelmi pártfogást, áhitatos szive körébe gyűjt rokon-érzelmű lelkeket s megindítja a katolikus szivek nagy és szent mozgalmát, a szent, magasztos és kegyeletes czél elérésére.

Lelke egész szent hevével csügött e művön, lángoló buzgalommal fáradozott annak létesítésén, míg áldott szive dobogni megszűnt.

E mű volt elnöki tisztjében, Jézusért élő lelkének utolsó nagy fellángolása, s szent és magasztos századokra szóló művel fejezte be Jézus imádó seregének, a budapesti központi Oltár gyesületnek érdemekben gazdag elnöknője szent és magasztos királyi szolgálatát, a Királyok Királya előtt a legfőbbesobb Oltáriszentségben; drága örökségül hagyván e szent és magasztos egylet tagjainak, — miként egykoron a Jézus karjában kimúló Gorgonia gyermekeinek — példájának utánzását. (S. Greg. Nas. Or. in laudem Sororis Gorgoniae.)

S a keresztény szeretet legbensőbb óhajával reméljük, hogy akik Jézus ama hajlékába jönnek imádni Jézust az Oltáriszentségben, imádkozni jóságos királynénk örök üdvéért, esdeni vigaszt, áldást a királya, a királyi családra, esdeni áldást szentegyházunkra s édes hazánkra; buzgó imával fognak könyörögni, Jézus trónja előtt az Oltáriszentségben, áldott emlékü elnöknök örök üdvösségeért is, kinek lángoló buzgalma létesíté ama szent és kegyeletes nagy művet.

Mint a katolikus anyaszentegyház hűséges gyermeke, a legbensőbb áhitattal vevé fel az áldott emlékü elnöknő a szentségeket, amelyekkel az édes anya, az Ur Jézus igralmas rendelése szerint, erősíti gyermekeit az utra az örökkévalóságba; s Jézus földi helytartójának áldásában részesülve, Jézus békéjével szívében, véghetetlen igralmába vetett reményével szívében, mult ki Jézus diadalünnepének az Urnapnak nyolczada alatt.

Ilyen volt ő, ilyennek ismertük őt.

Have pia anima, Isten veled, áhitatos lélek! Kedves egyleted nevében is mondom, Isten veled! Buzgó imánk kísért a sirba, buzgó imánk kísért most is. Az Ur Jézus, akit oly híven szolgáltál az Oltáriszentségben, az Ur Jézus, a ki születése által társadul adá magát, az utolsó vacsorán táplálékkodul; kinteljes halálában váltságod béreül, legyen mielőbb jutalmad az Ő örök dicsőségében. (Hymnus: Verbum supernum.) Rólad hálás szeretettel megemlékezve szent működésed körében, nevedben is és örök üdvösségedért felhangzik szívünköl az ima, amelyet szived és ajkad annyszor rebegett:

Áldassék végnélkül és dicsőitessék a legfőbbesobb; Oltáriszentség most és mindörökké! Amen.

UJDONSÁGOK.

Katholikus egyleti ház.

(X) Végre a megvalósulás küszöbén áll az eszme, a mely annyi esztendőknél kereszttül égető gondját képezte azoknak, a kik katolikus közéletünk föllendítésén oly oadaó szeretettel munkálkodtak. Éveken át vajdott, föl-föllobbant a lelkesedés, szintugy a türelmetlen várakozás hangja, mely nem tudja nézni és hallani a bilincseket az előretörésvés utján s ma végre elmondhatjuk, hogy megtettük a lépést azon az uton, melyen hovahamar a megvalósult tervek diadalát látjuk. Elérjük végre, hogy nem lesz a mi katolikus egyleti ügyünk hajléktalan árva a megyének, mely hol itt, hol ott könyörgött bebocsátásért.

E hó 16-án, azaz esütörtökön *Gremsperger* István a házépítésre felhívó bizottság egyházi elnöke a belvárosi Katolikus Kör helyiségébe hívta mindazokat, a kik az egyleti házra részvényeket jegyeztek, hogy az eszme megvalósításához az első lépést megtegyék. Megnyitván az ülést, örömmel üdvözölte a nagy számmal egybegyűlt helybeli és vidéki tagokat. Előterjesztette, hogy évek óta látjuk óriási hiányát annak, hogy a Katolikus Kör Székesfejérvárott, az ő királyi városban helyiség nélkül szűkölködik. Hányszor vezetik a katolikus ügyek a központba katolikusainkat, gyakran kell értekezleteket, kisebb-nagyobb városi és megyei gyűléseket tartani, a midőn idegen helyeken vagyunk kénytelenek kopogtatni, hogy ügyünk elintézésére helyet nyerhessünk. Fölhoz eseteket, a melyek sok kellemetlenséggel jártak, pl. a fejérmegyei kath. tanítók ez évi közgyűlése alkalmával, midőn egy gyűlés tartama alatt háromszor vándoroltak helyiség-ről-helyiségre. Fölhozza a katolikus ügyeknek föllendülését, a mely különösen a jövő esztendőben, a szent év folyamán gyakran fog kifejezésre jutni, a midőn a gyűlések és ünnepélyek napirenden lesznek. Mindehhez helyiség kell, a melyet azonban, sajnos! mindeddig nélkülözniük kellett.

Már három évvel ezelőtt megalakult a bizottság, mely a katolikus egyleti ház építésére a fölhívást kibocsátotta. Most már annyira vagyunk, hogy a megvalósítás utján lépéseket tehetünk. 500 drb. 100 ftos részvény aláírását kérte akkor a felhívást kibocsátó bizottság, ezen összeget felhasználják a az egyleti ház céljaira s mihelyt a kiadások visszatérülnek, a befizetett összeg kamat nélkül ismét visszaadatik a részvényeseknek. Eddig 195 részvényt irtak alá, befizettek összesen 17,121 ftot, mely összeg kamatozásra a takarékpénztárnál deponáltott. Ehhez járul körülbelül 6000 ft, mely mint ajándék teljesen az egyleti ház céljaira lesz fordítható. Így összesen 23,000 ft áll már rendelkezésünkre. Ez s még azon összegek, melyeknek befizetése kilátásba van helyezve, elegendő a kezdésre. Továbbá a boldogemlékü nagyprépost *Prifach* József végrendeletileg 10,000 ftot hagyott a katolikus körre, de ezen összeg csak a most élvezők halála után jut a kör rendelkezésére.

Mindenekfelett hangsúlyozza azonban az elnök, hogy téves vélemény volna az, mely ezt a házat a székesfejérvári belvárosi kath. kör házának gondolná. Ez a ház *egyhásmegyei leend*, a megyében létező katolikus egyletek, mozgalmak központja, a hová az összes katolikus társadalmi tevékenység számai futnak össze.

Az elnök s vele tisztviselő társai letették mandátumukat s kérték az értekezletet, hogy válassza meg a *házipítő* bizottságot. *Sterbeczky* István és dr. *Szabady* József indítványára a régi tagok nagyrészt megmaradtak s a bizottság a következőkép alakult meg:

Egyházi elnök: *Gremsperger* István, vil. elnök: ifj. gróf *Zichy* János, pénztáros: dr. *Klaucs* György, titkár: *Dornis* István, ügyész: *Szabady* József.

Ezentúl megválasztott a 12 rendes és 3 póttagból álló választmány, melynek tagjai lettek: *Mayer* Károly, *Szaborics* Jenő, *Krencz* Ignác, *Scheirich* Antal, *Beleznay* István, *Chay* Antal, *Bilkei* Ferencz, *Koller* Gáspár, dr. *Saára* Gyula, dr. *Szegfi* Ignác, *Krécsy* Miklós, *Kostyelik* Ferencz; póttagok: *Sterbeczky* István, *Kégl* Miklós, *Marschall* Nándor.

Gremsperger István elnök kéri az értekezletet, hogy e szent s a fejérmegyei katolikusokat általában oly mélyen érdeklő ügy iránt minél szélesebb körben csináljanak propagandát. Eddig a vidéki papság még keveset tett, pedig sokan vannak még, a kiktől közös ügyünk pártolását bizvást remélhetjük. Ne feledkezzenek meg a katolikus öntudat ébredésének idején az üldözött egyháztól, melynek minél több eszköze van szüksége a siker biztosításához. Megjegyzi, hogy a befizetett részvényeket az eddigi kilátások szerint csak rövid ideig, talán csak pár esztendeig fogja a Ház igénybe venni. Hovatovább abba a helyzetbe fog jutni, hogy azt visszafizetheti.

— **Szegény gyermekek fölruházása.** Ma délután osztotta ki a székesfejérvári jótékony nőegylet a szokásos évi ruhaajándékot a városi népiskolák szegénysorsu növendékei közt. Otvennyeg szegény, tázó gyermek kapott meleg téli ültözetet a nagyszívű asszonyok áldozatkészségéből és mondott öszinte hálát jótéveinek. A kiosztás a belvárosi elemi leányiskola helyiségében ment végbe. Innen a megajándékozott gyermekek a polgári iskola nagytermébe vonultak, hol egyikök csinos kis beszédben mondott köszönetet társai nevében. Ezután *Alaghy* Dezső, mint a városi iskoláslak elnöke, ékes beszédben tolmácsolta a tanhatóság köszönetét a nődagyletnek, mire az egylet védnöke, *Szögyény Marich* Julia válaszolt.

— **A Kath. egyleti házra** ujabban adakoztak: özv. *Fekete* Pálné szül. *Heltay* Rozália 5 frt, *Péntek* Ferencz 5 frt, *Schober* Gyula 50 kr, *Flits* Miklós ajándéka 25 frt.

— **A szinügyi bizottság** tencap *Havranek* József polgármester elnökle alatt ülést tartott a Vörösmarty-körben. Jelenvoltak: dr. *Fanta* Adolf, *Fittler* Béla, dr. *Rádai* Lajos, *Toth* Artur, dr. *Czapári* László, dr. *Faludi* Miksa, *Reé* István, *Pápai* Nándor, *Winkler* Vilmos és *Vérteessy* József bizottsági tagok és *Lipcey* Lajos a bizottság jegyzője. Mindenekelőtt felolvastattak a dr. *Rádai* Lajos által kidolgozott új alapszabályok, melyeket a bizottság változtatlanul elfogadott és a nov. 27-én tartandó közgyűlés elé terjeszt. Ezután az elnök előadta, hogy néhány héttel ezelőtt illetékes helyen értesült arról, miszerint a belügyminiszterium jövő évi költségvetésébe jelentékeny összeg fog felvétetni a vidéki szinészet gyámolítására. Ha azt akarjuk, hogy annak felosztásánál rólunk meg ne feledkezzenek, már most kell lépéseket tennünk. A város maga nem adhat annyi szubvencziót, hogy abból az igényeknek megfelelő társulatot szerződtethessen, azért ajánlatára a bizottság hozzájárul ahhoz, hogy az alapszabályokkal egyidejűleg hasonló értelmű javaslatot terjeszt a novemberi a novemberi közgyűlés elé. Egyben elhatározza a bizottság, hogy a szinház bérletére december 5-ig pályázatot hirdet. *Tóth* Artur nincs megelegetve a szinügyi bizottság működésével, mely föladatát befejezettnek véli azzal, ha a műsort minden pénteken elővassa. Ha ennek a szűkebb bizottságnak tevékenysége csak idáig terjedhet, akkor ő sajnálattal bár, de lemondani kénytelen a bizottságban elfoglalt tisztségéről. Az elnök hivatkozik az alapszabályok 5. 8. és 10 §-aira, melyek

e bizottságnak elég bő hatáskört biztosítanak. Hogy pedig a bizottság fontos elnökről tisztének jobban megfelelhessen, dr. *Fanta Adolf* annak kibővítését indítványozza, mire a bizottság dr. *Csapári László* és dr. *Faludi Miksa* bevételezésével a tagok számát ötre egészíti ki. Az így fölszított szűkebb bizottság az ülés befejezte után nyomban megkezdte működését, mely alkalommal egyhangulag elhatározta, hogy *Szalkai* direktort sürgősen fölszólítja, miszerint tekintettel a közönség körében megnyilatkozott óhajára, a jelenleg műsoron levő „Sulamith” czimszerepére *Réti Linát* a társulat primadonnáját, taníttassa be. Ezután a bemutatott műsorra tett rövid észrevételek után az értekezlet befejeztetett.

— **Nagy tűz a ráczvárosban.** Ma éjjel nagy tűz pusztított a palotai-utcában, mely kevésbé szélcsöndes időben kiszámíthatatlan veszedelmet okozhatott volna. *Braun József* gabonakereskedő magtára és istállója égett le az udvaron levő óriási kukoriczagórival együtt. A tűz, valószínűleg gyújtogatás által, az épület szömörce-utcai részén keletkezett úgy éjjeli 1/2 óra tájban s legelőször a szomszédban lakó *Neu* szabómester vette észre, ki nyomban fellármázta a házbelleket. Az elősiető szomszédok aztán értesítették a veszedelemről a központi tűzörséget, többen pedig a Felmayergyárhoz siettek, honnan a gyári tűzoltóság gyorsan fölszedelőzködve, maga vontatta az égő házhoz a fecskendőt s a lajtokat. A mentés elvégzése csak az égő épülettel tüzfalal elválasztott kisebb magtára szorítkozhatott. Innen zsákokba merve hordták ki a felöntött gabonát az udvarra, egyszersmind az időközben megérkezett önkéntes tűzoltókkal együtt háromfelől láttak a már teljesen lángbaborult épület olasztához. Félelmes látvány volt, a mint a fészkiükből friadt galambok égő szárnyakkal repettek a levegőben s aztán visszahullottak az égő zsarátnok közé. A tűzoltók munkáját erősen megnehezítette azon körülmény, hogy a közelben levő szivattyús kutak csakhamar fölmondták a szolgálatot, de ennél sokkal nagyobb baj, mondhatjuk fölháborító volt az az óriás fejtelenség és minden terv nélkül ide-oda kapkodás, melyet különben minden nagyobb tűznél szomorúan kell tapasztalunk. A harmincz öl hosszú, három fiókos kukoriczagórét, melyben mintegy 2500 métermáza *nyers*, csutás kukorica volt fölhalmozva, minden nagyobb erőfeszítés nélkül meg lehetett volna menteni, ha a tűzoltók egyáltalában tudták volna, hogy mihez fogjanak. Meglehetősen későn gondoltak arra, hogy a közelben két nyílt csatorna is van, a honnan bőséges vizet kaphatnak. Akkor azután lépésekkel me-regették, vajjon elér-e odáig a kéznál levő tömlő, míg végre egy okos ember megmagyarázta nekik, hogy mi módon lehet hozzátérni a csatornához. Így aztán lett víz, de már későn, mert akkor már a göré is javában égett. Valóban épületes látványt nyújtottak egyfelől a minden cél nélkül futkosó tűzoltók szármalmas csapat, másfelől a parádéba öltözött, fehér keztyűs tűzoltótisztek, a kik ugyan lelkesen parancsolgattak volna, ha lett volna a ki szót fogad s ha egyáltalában nem lettek volna hiájával az egészséges gondolatnak. Az sem volt épen utolsó je-

lenet, midőn az egyik tűzoltó vasvillával támadt az öreg *Braunra*, mert az véletlenül meg találta kérdezni, hogy mért nem mentik a görét? Szóval az egész „mentés” valóságos netovábbja volt a fejtelenségnek, mely nem is fog megszűnni mindaddig, míg alaposan újja nem szervezik ezt a fontos hivatású testületet. Mert hiában van meg egyikben másikban az öszinte buzgalom és jóakarát, ha a testület organizmusából hiányzik az egység és a fegyelem.

A veszedelem csak a reggeli órákban ért véget, de a széthányt kukorica égése még egyre tart. Egy ténen is bennégett az istállóban. *Braun József* kára meghaladja a *tizenkétezer* forintot, mely azonban jórésben megtérül. Az épület s a terménykészet 13 ezer forintra volt biztosítva.

— **Milyen lesz az új esztendő?** Mintán tegnap *Falb Rudolf* jóslata dacára sem vezett el a világ, tehát az 1900-ik évvel kezdődő új évszázadot minden nagyobb baj nélkül megérjük, ha csak t. i. addig meg nem halunk: nézzük ugy nagyjából, milyen is lesz hát a következő esztendő? 1900-ban az uralkodó bolygó a *Merkur*. Ez ugyan aligha érdekel bennünket. Sokkal érdekesebb kivált a hölgyekre, ha megmondjuk, hogy a farsang tart vizkereszt napjától húshagyó keddig, vagyis január 7-től február 27-ig bezárólag, tehát 52 napig. Hosszu farsangunk lesz, kimulathatja magát bőven, a kinek kedve van rá. Az újév egyébként hétfő nappal köszönt ránk s így *Sylveszter* vasárnapra esik. Tehát mindjárt az év elején kettős ünnepünk lesz. Hasonlóan kettős ünnepünk lesz az új év első hetében, a mennyiben *Vizkereszt* (január 6.) szombatra esik. A többi ünnep a következő: február 2. Gyertyaszentelő *Boldog asszony* (péntek), február 25. Farsang vasárnap (március 25. Gyümölcsoltó *boldogasszony* (vasárnap), április 11. nemzeti ünnep (szerda), április 15 és 16 husvét vasárnapja és hétfője, május 24. áldozó csütörtök, június 3 és 4. pünkösd, június 14. Ur napja, június 29. Péter és Pál (péntek), augusztus 15. Nagyboldogasszony (szerda), augusztus 20. Szent István király (hétfő), szeptember 8. Kisasszony napja (szombat), november 1. Mindenszentek ünnepe (csütörtök), december 8. Mária fogantatása (szombat), december 25 és 26. Karácsony (kedd és szerda). Az advent december 2-án kezdődik.

— **Névmagyarosítások.** *Véber* Ferencz *badajki* körorvos a maga valamint gyermekei: *Tivadar* és *Kálmán* vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „*Vértes*“-re, *Mac* Jónás *Gyula* sárbo-gárdi illetőségű budapesti lakos pedig „*Mát-rai*“-ra változtatta.

— **Véres lakodalom.** *Ercsi* mellett *Felső-Besenő* pusztán lakodalom volt minap. Éjfél tájban már nagyon hangossá kezdett válni a násznép mulatozása, a muzsikaszó, nóta meg a szilaj kurjongatás végighangzott a pusztán. A vigasztót azonban csakhamar ádáz verekedés szakította meg, mely úgy kezdődött, hogy ifj. *Szalai* András fölpezckelte az egyik vőfély, a nyalka *Török* István orrát. A megsértett legény erre egy zsebkendőbe csavart kövel fejbevágtá a kötekedőt, a ki vértől boritva rogyott össze. Ez jel volt az általános verekedésre, mert most a többiek, ki fokossal, ki késsel, vérben forgó szemekkel támadtak a legényre s azt úgy összeverték-szurták, hogy eszméletlen állapotban szállították haza, hol most súlyos betegen fekszik. Pajtásai védelmezni akarták a szegény *Török* Istvánt, de csak ők húzták a rövidebbet, mert a feldühödött támadók ezeket is helybenhagyták. A szilaj násznép legközelebb a törvénytörés elé kerül.

— **Utcai ütközet.** Ej volt, csend és nyugalomnak éje. Csak a házóró kuvaszok voltak ébren *Seregélyesen*, továbbá az a *Kaszás József*,

Secsődi József és *Kaszás János* odaváló legényekből álló kised társaság és még négy sötét alak, kik amazok nyomon követték a kocsma-ból hazaindulóban. Egy utcaszeglétnél össetalálkoztak s ekkor *Kaszás József* érezte, hogy egy kés a hátába csuszik, mire egy jalkiállással összerogyott. A sötét alakok ekkor két társára vetették magukat, azokat botjaikkal agyabafőbe verték, azután elmenekültek. Az orvttamadókat a csendőrség másnap *Borsos János*, *Hollósi János*, *Kovács Béni* és *Borsos József* személyében kinyomozta egyben mind a négy jómadarat följelentette a székesfejérvári törvénytörésnek.

— **Tűzek.** *Fekete* Imre salétrom-utca 4 sz. a. lakos házának hátsó udvarán egy szalmakazal tegnap délelőtt ismeretlen okból kigyulladt. A tűzoltók gyorsan kivonultak s egy órai erős munka után szerencsésen eloltották a tüzet. *Sárosdól* nem messze fekvő *Jakabszállás* pusztán, melyet *Weisz Berthold* bérel, a minap a szerűskertben egy szalmakazal valószínűleg gyújtogatás következtében kigyulladt s a mellette levő kazalokkal együtt teljesen leégett. A bérlő kára meghaladja a 3500 forintot.

— **Rablás az országton.** *László* István seregélyesi lakos e hó 13-án reggel a *Szerecseny-pusztá* felé haladt kocsijával, midőn a pusztá közelében *Bús* István béres megállította és az öreg embert mellen ragadva, állítólag 30 krajczárnyi tartozását követelte tőle. *László* azonban semmi hajlandóságot nem mutatott a fizetésre, hanem az egyes közé vágott azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy faképnél hagyja a kétes jogu hitelezőt. Hanem most már az sem vette tréfára a dolgot. Kifogta a kocsiból a kesét és szépen haza vezette, az öreg pedig a pusztá kocsiával ott maradt az országton. De nem soká vesztegelt ott így, mert *Bús* felesége, következményektől tartva, visszaterelte a lovat s *László* uram épen a szerszámzóssal vesződött, midőn *Bús* képéből kikelve újra megjelent. Most már nem bántotta a lovat, hanem a kocsinak esett s azt izekre szedte szét. *László* a kesén volt kénytelen hazaproszkálni s azonnal jelentést tett a seregélyesi csendőrségnek, mely az utonállót letartóztatta és bekísérte a székesfejérvári kir. ügyészséghez.

— **Aki fényesen szereti cipőjét,** az vegyen a világhírű *Fernolndt-féle* fénymázból (suviksz) mely a bőrnök pompás fényt ad, a bőrt, puhává és tartóssá teszi. Ezen kitűnő fénymáz allandóan friss minőségben kapható 2, 3, 5 és 10 krajczáros dobozokban *Lanyráf Gábor* és *Fia Bőr-és Cipészeti* czikk nagykereskedésében *Jókai-utca* 8. Ugyszintén szines bőrcipők, lackbőr, kesztyűbőr *Schweureaux-cipőhöz* szükséges lakkok és krémek továbbá *Galoeschnikhoz* való *appretura* a legkitűnőbb minőségben raktáron tartanak. — A legkitűnőbb orosz bőrnökös, mely a bőrt puhává és vízmentessé teszi. 1 kilós bádogdobozban 70 kr., 1 kilós fadóbozban 60 kr., ugyszintén 3, 5 és 15 kros dobozokban. — A leghíresebb bőrfénymáz (lakk), mely fekete lábbelik, löszerszámok és kocsitökhöz különösen ajánlatos, továbbá *patakenős, nyeregzsappan bőrappretura* a legjutányosabb áron. — A legjobb 90 fokos denaturált *spiritusz* 1 liter 28 kr. — Vidékre naponta postai szétküldés.

— **A sorsjegy.** *Hires* Ferencz d. pentelei lakosnak egyéb becses holmija közt egy száz forintos sorsjegye is volt, melyet a vele közös háztartásban élő *Buda József*né mindenáron magának óhajtott megszerezni. Vakon bizott benne, hogy az a sorsjegy fogja megütni a főnyereményt s elgondolta, milyen irigylett halandó lesz az, a ki annak idején zsebre vágja a szédítő summát. Vágyai tárgyát szépszerével meg nem szereshetvén, cselhez folyamodott. *Hires* Ferencz a mult hetekben elutazott hazulról s ezt az időt használta fel a ravasz asszony, hogyja kincset magához kaparítsa. Alkulcsesal behatolt az embere szobájába s a zárt szekrényt fölfeszítve, kilopta a sorsjegyet. Egyuttal azonban széttekintett a szobában s egy csomó ágy-neműt is magával vitt. *Hires* Ferencz hazatérve ijedten tapasztalta a merész tolvajlást és azon-

nal jelentést tett a csendőrségnél. A megejtett nyomozás aztán mindent kiderített s a szurkoskezü aszszonyt följelentették a d. adonyi járásbírósnál.

— **Megszökött rezorvista.** *Jakab* István baracsi születésű 69. gyalogezredbeli póttartalékos felette hosszúnak találta a rá mért kéthónapi katonáskodást és szabadsághoz szokott lelke kikívánczolt a kaszárnnyából. A napokban végre gondolt merészet és nagyot s egy zord éjszakan cibzilruháját porhüvelyére öltve, bucsut vett a kemény strózsáktól. Két napig csavargott a környéken, mert hazamenni nem mert, míg végre most a duna-pentelei csendőrök a Katalin pusztán elfogták és bekísérték Székesfejérvárra a hadkiegészítő parancsnoksághoz. Annyi bizonyos, hogy most már semmivel sem fog jobbra fordulni a sorsa.

Színház.

Nov. 16.

Szulamith. Ez a zsidó daltétel, mely egy-két hónappal ezelőtt némiképp átdolgozott formában vonult át diadalai színhelyéről, az óbudai szinkörből a Magyar Színházba, pénteken került nálunk bemutatásra. Sokat nem vártunk az előadástól, mert tudjuk, hogy Szalkay társulata az efféle nagyszabású énekes darabokhoz kissé gyöngye, így nem is csalódtunk, legföllebb a közönség remélt érdeklődésében. Ennek a sajátzerü héber operának a fővárosban, s azt hisszük a vidéken is, meg van a maga speciális közönsége, azonkívül a hir, mely vele jár, sőt sokkal megelőzte, szintén eléggé alkalmas a nagyobb foku érdeklődés fölkelésére, így tehát méltán csodálkoztunk, hogy daczára a kissé fölemelt helyaráknak, a közönség távollétével tüdőklött. Daczára a stájerolásnak, mert a fejérvári elit-publikum, kizárólag akkor szokott érdeklődni. Nem gondolhatunk egyebet, minthogy a társulat némely fogyatkozásai keltették ezt a, mondjuk: bizalmatlanságot.

A mű maga, nemcsak hogy igen élvezhető alkotás, hanem valóságos számottevő új jelenés a manapság jórészen csupa impressziókból táplálkozó zeneirodalomban. Mintha valami balzamos fuvallat érintené meg a lelkünket; fuvallat, mely a napsugaras kelet mezőiről hatott ide. Dallamok, melyekből költészet árad felénk, telve borongós fájdalommal s a mindenben megnyugtató hit áhítatával. Érezzük, hogy ezek a melódiai nem a modern zeneköltők csebecsés íróasztalai mellett születtek, hanem valami kopott zsupfedél alatt, szegényes szobában, melynek alig volt egyéb kincse, ékessége, mint a szentírás. A könyvek könyve, melyből a legtisztább költészet forrása fakad, tanítván az Urról a ki kutfeje minden szeretetnek, de mindeneknél rettenetesebb az ő haragjában. Nem az az Ur, a kit mi ismerünk, nem a Megbocsájtó, hanem a zsidó nép Jehovája, az engesztelhetetlen. Mégis megértjük az általa ihletettet, mert költészete igaz és mesterkéltég nélkül való.

A szöveg tárgya egyszerű zsidó népmese. Monach betlehemi polgár soosaiival utnak indul Jeruzsálemba, a husvétii ünnepekre. Leánya, Sulamith, elkiséri egy darabig, azután magában visszatérve, eltéved a pusztában. Szömjúság gyöttri, végre egy elhagyott kutat talál, melybe leereszkedik, hogy szömjút eloltsa, azonban visszajönni nem tud. Ekkor megjelenik ott az iju Absolon s ez meghallva a segélykiáltásokat kimentti a leányt. Nyomban egymásba

szereznek s Absolon megesküszik, hogy Sulamithot feleségül veszi. Egyéb híján a kut és egy odavetődött vadmacska szerepelnek a fogadás tanúként s úgymond:

„... Ha közüllünk bárki megazegi szavát,
E vadmacska és itt ez a kut
Álljanak majd bosszút,
Bosszút, bosszút, mely égbe kiált.“

Absolon ezután hazatér és elfelejti esküjét. Egy szüreti mulatságon megszereti Abigailt, a főpap leányát, aki szintén nem idegenkedik a csinos ifjútól. Természetesen férj és feleség lesznek s házasságukból idő multával két gyermek születik. Absolont ekkor bünteti meg az Isten az esküszegésért. Egyik gyermeküket a vadmacska öli meg, a másik kutba ful. Abigail lelkében tombol a fájdalom s ekkor férje bevallja immár elfelejtett bűnét. Abigail ekkor azt mondja: „Velem szemben csak hibát követtél el, de Sulamith ellen vétkezted. Menj ted jóvá a vétkeket.“ Es visszaküldi Absolont a szerelmét azóta folyton gyászoló Sulamithhoz. A gyöngye memoriája és még gyöngébb lelkü ember szót fogad, elhagyja hités feleségét, fölkeresi a bánkódó leányt, ki boldogan öleli keblére régi ideálját.

Ez a mese egy lélektani abszurdum s mint ilyen szót se érdemelne, de a muzsika, melylyel e gyarlóságot fölkesítették, több a közönséges szépnél. Egyetlen hibája az, hogy átdolgozói helyenkint kissé modernizálták, a mivel talán nyert hajlékonyságnak, de valamit vesztett eredetiségéből. A dalmű szebb számai: az „Eskü“, „Az enyém vagy“, „Segíts meg Izrael“, „Minden bánat...“ s a többi mindazonáltal elragadó s a hallottnál tökéletesebb előadásban magas zenei élvezetet nyújtanak.

Az előadásról csupán annyit, hogy a jelenlegi viszonyok között jobbat csak kívánni lehet, de kapni nem. *Szalóczyt* (Abigail) és *Szentmiklóssyt* (Absolon) díesérettel kell kiemelnünk. Kitünő szubrettünk ép olyan gráciával tánczolt és csiesergett, a minő drámai erővel ábrázolta az anyai fájdalomtól meggyötört aszszonyt, a hol *Szentmiklóssi* méltó partnere volt. Élénk derültséget keltett a három kérő megjelenése. Kissé burleszk alakok voltak ugyan, de *Szalóczy*, *Déri* és *Kovács* elég diszkrétnek tudtak lenni. A híres Kolnidrét egy külömben igen derék kóristával énekellették, reméljük csak azért, mert a tenorista talán kissé gyöngékedik. A czim szerep *Szalóczy* kezében volt. A zenekar játéknak meglátszott, hogy kevés idejük volt az összjáték betanulására.

Nov. 17.

Hamlet. Shakespeare halhatatlan remekművében mutatkozott be tegnap *Kalmár* Gyula a társulat drámai hőse. Jó lélekkel mondhatjuk, hogy most mutatkozott be, mert még eddig nem láttuk a temperamentumához illő szerepben s bizony nem is tudtunk megbarátkozni vele. Sokan igen közönséges színésznek tartották eddig és magunk sem voltunk valami magas véleménynyel fölöle, de Hamlet alakítása elég volt arra, hogy meghódítsa a közönséget. Nem épen azt a közönséget értjük, a mely előtt tegnap művészetét bemutatta. Annak nagyrésze mindenesetre szivesebben látta volna, ha kállai kettőst lejt *Horációval* *Yorrick* koponyája előtt. Arra a publikumra gondolunk, a mely lelkesül a tiszta művészetért, de a melyet talán hiába keresnénk minálunk. Ugyan ki törődne itt a legnagyobb költő-lélek ragyogó alakjaival?

Azonban mi most *Kalmárról*, *Kalmár*

Hamletjéről akarunk egyet-mást mondani. Jobban szeretnők ugyan, ha az úgynevezett közkedveltségnek örvendő szinpadai alakok személyesítésénél is lehetne róla valami nevezetesebb mondanivalónk, mert itt meg nem élhet egy színész a fényes szerepekből, de egyelőre beérjük azzal a mit kaptunk és elismeréssel adózunk érte. Az első felvonásban már figyelmet keltett disztigvált játékaival s az Oféliával való jelenetében megcsillant művészi ereje. A szinpadai jelenetnél gyönyörűen fejezte ki izzó gyűlöletét, mikor térden csuszva közeledik *Claudius* trónusához, a honnan a tekintetével szeretné lesöpörni apja gyilkosát. „A lét vagy nemlét...“ monológja, anyjának megvádolása és a temetői jelenet mesteri játék volt, melyet méltóan fejezett be a végső jelenetben, mikor halála előtt bosszút áll gyűlölt elenségén. Szóval teljesen kielégítette a nem épen okvetetlenkedő kritikát. Derekasan játszotta meg a minden szerepek legnehezebbikét, úgy egészen, mint a részletekben. Megkapó erővel fejezte ki *Hamlet*ember fölötti fájdalmát, hatalmas gunyját, elfojtott szerelmét és egész lelkét betöltő bosszúállását, mindezek mellett pedig ragyogtatni tudta azt a kiváló szellemet, mely végigvonul a boldogtalan királyfi minden cselekvésén. Nagyon helyesen tenné a direktor, ha más alkalommal is bemutatná ezt a *Hamlet*t, a közönségnek pedig őszintén ajánljuk, hogy nézze meg. Mindenesetre nemesebb élvezetet talál benne, mint a léha férczelményekben.

Holéczy Ilona (Ofélia) egészen elfogadható alakítást nyújtott. Egy kissé kísértetzerűnek látszott ugyan s a hangja is mintha idegenzerű lett volna, de a megjelenése nagyszerű volt. Igyekezzetel játszottak: *Breznay* Anna, *Krémer*, *Déri*, *Kovács* és *Virág*. *Szentmiklósi* alighanem úgy okoskodott, hogy szellem szerep nem szerep, hát nem is tartotta érdemesnek megtanulni. A rendezés kivételképpen türehető volt. A királyi trónus mennyezetét azonban már czélszerű volna valami cigányasszonynak odaajándékozni. Igen stilszerű szoknyát kerékithetne belőle. F—y.

— **Gazdi Arankát** mint a legjobb forrásból értesülünk, a jövő szezonra *Krecsányi*, a szegedi színház igazgatója szerződött. Sajnálattal vesszük tudomásul távozását, de egyuttal őszintén örvendünk vele. Ez a szerződés egy felsőbb lépeső fokot jelent, melyre kiváló művésznő óhajtott célja felé melkedik. A szegedi szinpad mindenesetre jobb iskolája lesz fejlődésben lévő művészetének.

M ű s o r .

Vasárnap: d. u. *Bányarém* (zóna).

Este: *Szulamith*.

Hétfőn: *De. Szeleburdi*. (zóna.)

Kedden: *Szulamith*.

Szerdán: *Szabadkőművesek*.

Csütörtökön: *Henschel fuvaros* (előszőr).

Pénteken: *Postás Klári*.

I R O D A L O M .

„Magyar variété Album“ a czime annak az izléses czimlappal, elegans kiállításban, újnői vastagságu terjedelemben megjelent zeneműnek, mely a jutányos zeneműveket piacra hozó *Klökner* Ede budapesti zenemű kiadóval látott napvilágot. Tartalmaz ez album 20 legdivatosabb kuplé, tréfas dal zenés újdonságokat a

2 forintos árért annyit, és oly értékeset, — a minőt és mennyit a zeneműkereskedésekben véve annak tisztázására alig kapni. Tartalma: 1. Metter, „A kis özvegy.” 2. Metter, „Lezi piczi aszonyka.” 3. Böhm, „Ne haragudj.” 4. D' Amant, „Más” telefon hírmondó kuplet. 5. Decker, „Stii-tu” „Emlékszel-e?” 6. Fodor E., „Rossz szokás.” 7. Förster A., „Mandolin Szerénád.” 8. Franz E., „Az ellenállhatatlan.” 9. Greizinger Iván, „A kávéházban.” 10. Greizinger Iván, „Mi lehet az ok?” 11. Linke P., „Szókimondó aszonság.” 12. Linke P., „Csókodért hevül szívem egyedül.” 13. Linke P., „Sűrű lombok hűvös árnyán.” 14. Linke P., „Oh ne sirj.” 15. Linke P., „Hol a szó már mit sem érne.” 16. Révay Arnold, „Az alatt rörtént valami.” 17. Scarlat, „Az én bánatom.” (Mein Elend „Verlorenes Glück.”) 18. Szentirmay Elemér, „H'ja de fordul a koczka.” 19. Szentirmay Elemér, „No csak az kellene még.” 20. Wappans K., „Komm Karlina Komm.” Valamennyi énekhangra és zongorán is játszható módon átírva, magyar és német szöveggel. A könnyebb, vig zene kedvelői vegőék meg a fellelt olcsó kötetet, sok vig órát és örömet szerez az minden zongorázónak és énekesnek.

Előfizetési fölhívás. *Castitas* a legszebb erény című műre. A világ romlottságának szennyes iszapja egyre többeket temet el Főreg mardossa a művelt emberiség gyökerét. Satnyuló teste-lelkének romlása megdöbentő. Lehet-e utját állni a vérszűk? Már a vétkesek is sokalják: a jobb érzületűek félve, remélve, sejtve mondják: már rosszabb nem lehet, kell jönnie egy jobb kornak; a hívők imádkoznak és Istent bízva. A megváltás csak a hitből támadhat, mert ez Isten erejével fakasztja az erényeket. Korunk főbűne az erkölcsi romlottság. Nem vakmerő vállalkozás-e tehát ebben a korban a legszebb erényről írni? A lelkek szeretete kényszerít s Krisztus igéjére: „meg-eresztsem a hálót”. Szántam e könyvet a szülőknek, kik serdülő gyermekeik erényét féltve óvják; ifjaknak, kik ártatlanságukat becsülve romlatlanok akarnak maradni; gyarlóknak, kik erényüket veszedelemben látják; buzgóknak, hogy előbbre haladhassanak; hitleneknek és kételkedőknek, hogy ezen erény lehetőségét bizonyítsam; lelki-atyáknak, hitoktatók hitzőnokoknak, eljárároknak kézi-könyvvül; s végül mert a méhecske is elsősben önmagának gyűjt, jómagannak, árva lelkeknek erősítő táplálékul. A munka három 12—12 ives részben jelenik meg. I. A küzdelem a bun ellen. II. erénygyakorlatok. III. Krisztus jegyese. Ára kötetenkint 1 korona 30 fillér. Előfizetési pénzek és megrendelések az „Egyházi Zeneközlöny” szerkesztőségére, Budapest, IV. ker. Lipót-utca 7., II. 12. szimzendők. A munka az előzetők számarányához mért példányszámban kerül ki sajtó alól. Előfizetés kötetenkint is történhet, de ez is az egész mű megrendelését jelenti. Az első kötet megjelenési ideje december közepe. (Sacerdotibus erga sacra.) Budapest, 1899. november 10 én. Aster.

A szociális kérdés hajdan és most. Irta dr. Verus 287 lap. Szerző tulajdona. Kapható a Szent-Gellért katolikus miutintézetnél Budapest, Práter-utca 44. Ára füze 2 forint, kötve 2 frt 50 kr Verus dr.-nak most megjelent könyve újra igazolja, hogy szerző mily alaposan ismeri a szociális kérdés okait, történetét és megoldási módját. Szociálpolitikai művekben fölülte szegény irodalmunk valóban becses meggazdagítása ez a könyv. Verus dr. keresztény tetőtől-talpig. Legújabb műve is az. Keresetény alapon tárgyalja a szociális kérdés múltját, fejlődését s jelenét s tekintve azt, hogy hazánk az atheista szabadelvű politika nyomdokaiiban halad és terjed az istentagadó szociáldemokrácia, Verus dr. könyve az itelligens keresztény elem kezében hatalmas fegyverül szolgálhat a népünket fenyegető nagy veszed-

lem ellen. A most megjelent kötetet legközelebb még kettő fogta követni. A munkát melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Mezőgazdaságunk hanyatlása és a gazdasági körök vagy szövetezetek.

Irta: Verger Tamás.

A közlemény első részében megneveztem az árhanyatlás természetes fő okait, most tehát csak annak kutatására szoritkozom, hogy azok tényleg okai-e az alacsony árnak?

Első sorban a *tultermelés* sel foglalkozom. Minden további fejtegetés helyett közlöm a következő statisztikai kimutatásokat, illetőleg adatokat.

Monarchiánk buzatermésének (mint legkeresettebb élelmi czikket, a buzát véve bizonyítási alapul) átlaga Tisza István adatai alapján:

1871—1875. termés: 30 mill. hl., belfogyasztás: 29.9 m. hl., nettó kivitel: 0.1 m. hl., egy főre: 0.83 hl.

1886—1890. termés: 62 mill. hl., belfogyasztás: 56— m. hl. nettó kivitel: 6— m. hl. egy főre: 1.10 hl.

Ezen adatok azonban eltekintve attól is, hogy a vetőmag nincs leszámítva, Rubinek Gyula szerint nem biztosak s így a következőleg helyesbítette azokat:

1871—1875. termés: 30 mill. hl., nettó kivitel 4s vetőmag: 9 m. hl., belfogyasztás: 21 m. hl., egy főre: 0.83 hl.

1886—1890. termés: 60 mill. hl., nettó kivitel és vetőmag: 16 m. hl., belfogyasztás: 44 m. hl., egy főre: 0.10 hl.

A világtermés pedig dr. Juraschek adatai szerint:

	buza:	rozsa:	árpa:	zab:
	millió-hektoliter:			
1870—1880.	706.3	456.1	281.4	679.4
1892. —	843.3	457.0	279.3	832.1
1893. —	824.4	—	326.7	823.6
1894. —	861.5	—	318.7	935.2

Ezen adatok szerint a világtermés és emelkedése egy 1/4 század alatt búzánál 21%, rozsnál 0%, árpánál 13%, zabnál 30%.

Ezzel szemben a „Közgazdasági statisztikai évkönyvek” szerint a világ népessége 1880-ban 1.317.780.639 volt s így egyfőre átlagos fogyasztás 0.53 hl. buza esne, a mi vajmi kevés. Számolnunk kell azonban még azzal is, hogy a világ népessége évről évre legalább 1%-kal növekszik s ebből kifolyólag a fogyasztás is. Az 1900-ik évi népszámlálást véve alapul. 1897-ben a világnépesség már 1.640.520.386-ra tehető, melynek, hasonló fogyasztási átlagot véve alapul, 926 mill. hl. buzatermelése felelne meg.

Különbön eléggé világosan szól a földmivelésügyi miniszteriumnak 1896/7. évi kimutatása, mely szerint 874.0 mill. hl. buzaszükséglettel szemben 824.5 mill. hl. termés állott, s így tehát az 1898/9. évben 46.05 mill. hl. volt, a termés kevesebb lett a fogyasztással szemben.

Külföldi becslések pedig 880 mill. hl.-re teszik az évi fogyasztás szükségletét.

Több statisztikai adatokkal is bizonyíthatnám még, hogy a buzatermelés az utóbbi évtizedben egyáltalán oly mértékben nem emelkedett, hogy azzal az árhanyatlás indokolható lenne: sőt a világ népességhez viszonyítva, aránylag kevesebb buza áll a fogyasztásnak rendelkezésére, mint a 80-as években s a buza ára mégis 40—50%-kal esett.

Ebből tehát kitűnik, hogy az árhanyatlást a tultermelés nem idézheti elő; mit bizonyít még az is, hogy a főbb buzatermő országokban, az erre vonatkozó hivatalos kimutatások szerint, a termés a 80-as években növekedett ugyan, de a 90-es években, a népesség növekedéséhez arányitva, tetemesen esett. E tekintetben ép olyan eredményre jutnánk, ha a többi termények össztermelését egybevetnők a népesség számára.

Attérek azonban az árhanyatlás második természetes okára, a *fogyasztás csökkenésére*.

Az előbbi adatokból, — de különösen a népességre vonatkozó statisztikai kimutatásokból kitűnik, hogy a világ népessége évről-évre növekedvén, önmagától értetődik, hogy a fogyasztás is növekedik. Megállapított tény, hogy a világnépesség évente legkevesebb 10%-kal növekedik; ezzel szemben azonban a világ gabona — különösen buzatermelése majdnem évente csökken s a fogyasztást egy évben sem haladta tul.

A merkantilismus hívei, különösen a fogyasztók csökkenésében látják az ár hanyatlásnak tulajdonképpeni okát. Tagadhatatlan a fogyasztás némi csökkenése, de annak oka nem a fogyasztók kevesbedése, hanem az *általános elszegényedés*. Bizonyítják ezt a nagyobb buza termő államok ide vonatkozó hivatalos statisztikai átlag adatai is, melyek szerint egy-egy ilyen buzatermő államban 1870—1880-ig az összes buza készletből 193; 1880—1890-ig 200 és 1890—1896-ig 193—194 hl. buza jutott. Ebből látható, hogy a 80-as években a magas árak dacára 100 lélekre eső átlag emelkedett; ellenben a 90-es években, az alacsony áraknál esett. Ezen átlag esés azonban a fenti államokban nem írható a nagyobb kivitel számlájára, mert a bevételre utalt államokban is az egy-egy emberre jutó átlag buza mennyiség csekély kivittel kevesbedett, sőt az esetleges emelkedés egyik-másikban aránylag oly csekély, hogy a buzatermő országok fent ki-tüntetett átlagészet nem ellensúlyozza.

(Folytatása következik.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. J. Külön hivatalunk nincs az ily kérdések elintézésére. Önnek azonban, mint pusztainak kivételesen megmondjuk, hogy sorsjegye nem nyrt.

N. N. E. két betű lehet nagyságos ur neve is — lehet szitakötő is. Tessék választani. Levélet elvetettük.

R. F. Nem rossz. Ime:

A költő jár rózsákon,
Seidel ül már strózsákon.
Mert

Nagy a szerelem hatalma,
Több ötnél a hat alma.

Orvosság készül fű lével,
Jóllaktam barátifüvel.
Mert

Nagy a szerelem hatalma,
Hétnél is több nyolc alma.

V. M. Ne a haszon reménye, de az ügy szeretete vezesse tollát. Legalább öntől ezt kívánjuk.

Sz. K. Az ígért cikket várjuk. Üdvözlét.

Felelős szerkesztő: *Chay Antal.*

ELSŐ BUDAPESTI KÁVEMAGAZIN

ajánlja dúsán felszerelt és
magnagyobbított raktárát.

KÁVÉ és TEA

3 kg. Kuba kávé	4.50 frt
3 " Mocca "	4.50 "
3 " Jáva "	4.50 "
3 " Gyöngy "	4.80 "
1/4 Császári keverék tea .	1.50 "
1/4 Valódi karaván " . .	1.40 "
1/4 Törmelék "	—90 "

Franko teljesen költségmentesen után-
véttel, vagy az összeg előleges bekül-
désével küldi

271. 3—2.

Belák István

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 4.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1899. október 1-től.

Budapest		Székesfejervár		N.-Kamiza	
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 6.50 reg.	9.01 d. e.	9.26 d. e.	1.40 d. u.		
Gyors v. 8.00 reg.	9.16 d. e.	9.21 d. e.	11.57 d. e.		
Szem. v. 1.30 d. u.	3.35 d. u.	3.45 d. u.	8.05 este		
Szem. v. 4.25 d. u.	6.22 este	6.32 este	8.40 este		
Gyors v. 8.00 este	9.17 este	9.22 este	12.07 éjjel		
Szem. v. 9.25 este	11.33 este	11.43 este	3.52 éjjel		
N.-Kamiza		Székesfejervár		Budapest	
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 12.15 éjjel	4.16 reg.	4.24 reg.	6.32 reg.		
Gyors v. 5.47 reg.	8.27 reg.	8.35 reg.	9.53 reg.		
Szem. v.		7.05 reg.	8.58 reg.		
Szem. v. 9.30 d. e.	2.03 d. u.	2.35 d. u.	4.42 d. u.		
Szem. v. 2.00 d. u.	6.13 d. u.	6.23 este	8.33 este		
Gyors v. 5.03 este	7.48 este	7.58 este	9.20 este		
Székesfejervár		Veszprém		Székesfejervár	
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
Sz. v. 9.31 d. e.	10.45 d. e.	V. v. 5.23 reg.	6.49 reg.		
V. v. 1.00 d. u.	2.33 d. u.	Sz. v. 7.07 reg.	8.22 reg.		
V. v. 9.27 este	11.00 éjjel	Sz. v. 4.52 d. u.	6.03 este		
Székesfejervár		Adony-Szabolcs		Paks	
indul	érkezik	érkezik	érkezik	érkezik	érkezik
V. v. 8.40 reg.	9.54 reg.	2.33 d. u.	2.33 d. u.		
V. v. 3.50 d. u.	5.17 d. u.	9.33 este	9.33 este		
Paks		Adony-Szabolcs		Székesfejervár	
indul	érkezik	érkezik	érkezik	érkezik	érkezik
V. v. 2.00 éjjel	6.23 reg.	7.40 reg.	7.40 reg.		
V. v. 1.29 d. u.	6.06 este	7.25 este	7.25 este		
Székesfejervár		Bicske		Székesfejervár	
indul	érkezik	érkezik	érkezik	érkezik	érkezik
V. v. 9.30 reg.	12.31 d. u.	12.31 d. u.	12.31 d. u.		
V. v. 2.10 d. u.	4.53 d. u.	4.53 d. u.	4.53 d. u.		
Bicske		Székesfejervár		Székesfejervár	
indul	érkezik	érkezik	érkezik	érkezik	érkezik
V. v. 5.35 reg.	8.10 reg.	8.10 reg.	8.10 reg.		
V. v. 6.30 este	9.12 este	9.12 este	9.12 este		
Székesfejervár		Sárbogárd		Székesfejervár	
indul	érkezik	érkezik	érkezik	érkezik	érkezik
V. v. 9.22 reg.	10.56 d. e.	10.56 d. e.	10.56 d. e.		
V. v. 2.50 d. u.	4.30 d. u.	4.30 d. u.	4.30 d. u.		
Sárbogárd		Székesfejervár		Székesfejervár	
indul	érkezik	érkezik	érkezik	érkezik	érkezik
V. v. 6.10 reg.	7.55 reg.	7.55 reg.	7.55 reg.		
V. v. 12.15 délben	1.55 d. u.	1.55 d. u.	1.55 d. u.		
Komárom		Székesfejervár		Székesfejervár	
indul	érkezik	érkezik	érkezik	érkezik	érkezik
Szem. v. 4.07 reg.	6.54 reg.	6.54 reg.	6.54 reg.		
Szem. v. 12.14 d. u.	2.27 d. u.	2.27 d. u.	2.27 d. u.		
Vegy. v. 6.20 este	11.09 éjjel	11.09 éjjel	11.09 éjjel		
Székesfejervár		Komárom		Komárom	
indul	érkezik	érkezik	érkezik	érkezik	érkezik
Szem. v. 6.15 reg.	8.40 reg.	8.40 reg.	8.40 reg.		
Vegy. v. 10.00 d. e.	2.50 d. u.	2.50 d. u.	2.50 d. u.		
Szem. v. 9.32 este	12.32 éjjel	12.32 éjjel	12.32 éjjel		

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy f. évi november hó 14-én borbély és fodrász üzletemet

Szöke Viktor urnak

átadtam, midőn egyuttal megköszönöm a n. é. közönségnek irányomban tanúsított szives támogatását, utódomat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlom.
Maradtam tisztelettel
Gáncs Pál.

Üzletátvétel!

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a helyben 4 év óta fennálló jóbirnevű **Gáncs Pál-féle borbély és fodrász üzletet** f. évi november hó 14-én megvettem és azt saját nevem alatt továbbra is vezetni fogom. Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben legpontosabban kielégítem.

Székesfejervár, 1899. november 14.
Maradtam a n. é. közönségnek legalázatosabb szolgálja

Szöke Viktor,

280. 1-1. borbély és fodrász.
Szent Imre-utca 1. szám.

A közeledő téli évadra ajánlom az első rendű

tatai

darabos szén

szobafűtésre,

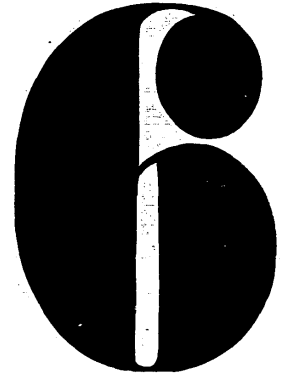
legjutányosabb árban,

helyben fuvar- vagy waggonszámra, vagy bármely állomásra szállítva.

WEISZ JÓZSEF,

a tatai kőszénbányák fejérmegyei képviselője. 265. -7.

Székesfejervár, Sas-utca 5. sz.

huzásra érvényes jótékonyezélu — sorsjáték a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára — sorsjegy ára csak

1 korona.

Főnyeremény

100,000

korona ért.

5 nyeremény á 20.000 kor. stb. ért.
Kivánatra 200,000-elevonással készpénzben kifizetik.

Első huzás

visszavonhatatlanul

már január hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesít

Bartos Gyula Székesfejervár.

Nagy jótékonyági sorsjáték kezelősége

a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.
278. 15-1.

Fejérmegyében Sárbogárdtól kocsin egy órányira a kis-loóki pusztán 40 kat. hold különböző korú tölgy és akáczaferdő fája november 27-én reggel 9 órakor a helyszínén tartandó árlejtés útján egészben vagy parcellánként eladó.

Bővebb felvilágosítást ad **Csányi Ferencz** urodalmi intéző **Kis-Loók u. p. Sárbogárd.**

SCHUBERT és SCHLESINGER

SZÉKESFEJÉRVÁROTT

Dunántul legnagyobb divatáruháza!!

!! Nagy karácsonyi vásár! Occassió eladás!!

Megnyitás: már november hó 20-án.

Tartam: december hó 31-ig.

Rendkívül kedvező alkalom nemcsak karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak, beszerzésére, de hölgyközönségünk **várva várt** alkalma, hogy szükségletüket **egész évre** fedezhessék; mert **elismert tény**, hogy karácsonyi vásárunk árai **meglepően olcsók** és nemcsak saison cikkeket tartalmaz, hanem hozzátartoznak **a nyári idényről visszamaradt** összes cikkek is.

OCCASSIÓ-ÁRAK:

Sensálós olcsóság!!		
Kamgarn szövet dupla széles legszebb sima és mintázott kivitelben . . . mtr. 26 kr.	Francia delainek néhány 100 legdivatosabb mintában . . . mtr. 38--40--42 kr.	Flanell portörlo legjobb puha minőségben . . . drb. 08 kr.
Divatkelme dupla széles fekete és színes kivitelben . . . mtr. 32 kr.	Mosó tennis flanell nagy választékban méter . . . 18 kr.	1 vég creasz vászon minden fehéreneműre alkalmas . . . 4.50 kr.
Női posztó, dupla széles, nagy választékban . . . mtr. 35 kr.	Tourista flanell, kiválóan alkalmas blousokra és házi ruhákra . . . mtr. 28 kr.	Széles creas vászon 1 teljes vég legjobb minőség, alkalmas különösen női ingekre . . . 5.75 kr.
Női posztó 120 czm. széles kitünő minőség . . . mtr. 45 kr.	Francia mosó kelme óriási választékban . . . 18--20--22 kr.	1 vég valódi Schroll chiffon felényire leszállított árban . . . 5.25 kr.
Női posztó 130 czm. széles costum ruhákra is igen alkalmas . . . mtr. 68 kr.	Mosó barchet, egész szép mintákban, kitünő mosó . . . mtr. 20 kr.	Vászon damasz ebédlo készlet, igen jó minőség, 6 személyre . . . 3.25 kr.
Francia flanell és kazán, dupla széles, legjobb blouskelme . . . mtr. 55 kr.	Francia barchet, 80 cztm. széles, különleges mintákban . . . mtr. 26 kr.	Nagy vászon lepedők, szélessége varrás nélkül 156 cztm. . . drb. 1.45 kr.
Tiszta gyapju baige kelme dupla széles szürke és drapp . . . mtr. 22 kr.	Mosó flanell blousok, minden nagyságban . . . 1.25	Batizt zsebkendők hölgyek és urak részére gyönyörű mintázatban tet. 1.95 kr.
Angol costum kelme 130 cm., legdivatosabb színekben . . . mtr. 85 kr.	Silek selyemblous, elragadó, szép színekben, minden nagyságban . . . 2.25 kr.	Francia ajour zsebkendő kettős és három ajourban . . . 2.25--2.85 kr.
Különleges (exclusio) kelmék, melyekből csak egyes toilették vannak méter ár . . . 1.20--1.40--1.60 kr.	Női posztó és bélelt clott alsó szoknyák . . . 2.80--3.60 kr.	1 vég irlandi vászon széles elismert jó gyártmány . . . 7.25 kr.

Meglepően olcsó! Színes pongis selymek tönkretehetetlen jó minőségben mtr. 58 kr.

Színes fekete bársony . . . mtr. 58 kr.	Selyem maradékok minden árban!	Körköpeny . . . 11.— kr.
Divatos selymek 55 krtól feljebb.	Téli kabát jó béléssel . . . 5.50 kr.	1 vég rumburgi vászon . . . 18.— kr.
Fekete brocat selyem nagy választékban . . . 1.05 kr.	Téli kabát selyem béléssel 6.50 kr.	1 vég rumb. lepedő vászon 16.50 kr.
	Szőrmegallér . . . 6.75 kr.	1 vég hollandi vászon . . . 5.75 kr.

Mintákat vidékre bérmentve küldünk!!

178. 6—1.

SCHUBERT és SCHLESINGER divatáruháza,
Székesfejérvárott.